Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions
The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

vbi dicit̃ ꝙ hec ſcia ꝑ mobilitatẽ diſtinguit̃ a mathematica. ⁊ diuina. g ⁊c̃. ꝯña tenet. qꝛ nãlitas ⁊ mobilitas diſticta ſũt.

In oppoſitũ Arguit̃ ſic. omni ſubē finite ineſt mobilitas. ergo ſubē finite in ſuo cõceptu cõi ineſt nãlis ratio ſubiua. ꝯña pꝫ. qꝛ oĩa mobilia ſunt de ꝯſideratiõe phĩe nãlis. añs ꝓbabit̃ inferi⁹. ꝙ aũt nãlitas ſit formalis ratio ſubiua ꝓbatur. mobilitas nõ eſt hic formalis ratio ſubiua. ergo eſt nãlitas. ꝯña tenet. nã oĩs opinio põit ꝙ nãlitas vel mobilitas eſt formalis rõ ſubiua. añs ꝓbat̃. nulla rõ formalis ſubiua probat̃ de aliquo ſubõ illi⁹ ſcie a ꝑori. qꝛ ſcia p̃ſupponit ſubm ⁊ ei⁹ rõnẽ formalẽ. ſꝫ mobilitas ꝓbat̃ de ſuba finita a ꝑori. ergo ⁊c̃. minor ꝓbat̃. naꝫ arguẽdo ſic. oẽ qð hꝫ nãm eſt mobile. qꝛ nã eſt ꝑncipiũ motus ⁊ quietis. ſed ſubſtantia finita habet naturam. ergo ⁊c̃.

Rñdeo In iſta qõne ſic intẽdo ꝓcedere. Primo nãqꝫ ad euidẽtiã phĩe nãlis ⁊ ei⁹ ſubi tractabitur in generali de ſcia ⁊ ſubõ. ¶ Scðo ponẽtur alique ꝯcluſiones negatiue ⁊ alique affirmatiue per quas apparebit veritas ⁊ ſolutio ad queſtionem. ¶ Tertio aliqua dubia remouebo. ⁊ opinionẽ de indiuiſionibus aureoli iꝓbabo.

Circa primũ articuluꝫ ipſuꝫ dearticulãdo ſic ꝓcedet̃. qꝛ p̊ videbit̃ ſcie vnitas qualis ſit. ¶ Scðo quot modis põt aliqd ſciri. ¶ Tertio. que eſt ratio ꝑmi ſubiecti in ſcia. ⁊ quot ſunt eius conditiones.

Circa primũ eſt vna ſolẽnis opĩo cuiuſdã ſubtilis bacchalarij cathelani qui ita ſuꝑ primũ ſniaꝝ ponit. ſ. ꝙ vnitas habit⁹ ſciẽtifici eſt vnitas cuiuſdã forme ſimplicis exñtis in itellectu que toto acqritur q̃ꝫtũ ad ſubam per ꝑmã demr̃ationẽ. ſꝫ per ſeq̃ntes demr̃ationes illa forma augmentat̃ ⁊ acqrit diuerſos gradus intẽſionis ⁊ nouũ reſpectũ ad obm. ita ꝙ nõ imaginat̃ ꝙ ex diſtinctiõe obiectoꝝ ſpecifica ſit diſtinctio ſpecifica habituum ſciaꝝ ſicut imaginat̃ ſcot⁹. Quã opinionẽ ſic ꝓbat. ſi tot eẽnt habit⁹ ſciẽtifici ſpẽ diſticti quot ſunt obta ſcibilia ſpẽ diſtincta ſequeret̃ ꝙ aliqs habit⁹ ſcientificus hñs pro obiecto ens creatũ poſſet eẽ ꝑfectior habitu habente deũ pro obiecto. cõſequẽs eſt falſuꝫ. ergo ⁊ añs. falſitas ꝯñtis pꝫ. qꝛ illa ſcientia eſt ꝑfectior alia que eſt de ꝑfectiori obiecto. hoc dicit cõmentator ſuꝑ prohemiũ de aĩa. de⁹ aũt excedit oẽ ens creatũ. ꝯña ꝓbat̃. habitus qui hꝫ deũ pro obõ finit⁹ eſt ⁊ finitos gradus hꝫ in ꝑfectiones ſint. ergo illi. 10. vel. 20. ⁊ accipio habitũ qui hꝫ pro obõ ens creatũ vt infimã ſpẽm ſpãliſſimã que ad minus hꝫ vnũ gradũ. ſi ergo ad variationeꝫ ſpecificã oboꝝ ſeqtur variatio in habitib⁹. qñ ergo habuerim⁹ tot obiecta ſpẽ diſtincta quot erunt gradus in habitu habente deũ pro obiecto. tũc erit equalis. ⁊ qñ plura. tunc erit ꝑfectior. ergo ⁊c̃.

Iſta opinio non placet mihi. credo enim ſalua ſua grã ꝙ ſit falſa. ⁊ iꝓbabitur. vt patebit in eliciendo ꝓpriã ꝯclõneꝫ. ¶ Ꝑ. rõ eius non cogit. p̊. qꝛ rõ facit ꝯtra eũ. nã idẽ incõueniẽs qð ipſe ꝓbat ego ꝓbabo de ſua opinione nã ſuppoſito hoc qð ſupponit ipſe ꝙ habit⁹ hñs deũ pro obõ adequato hẽat. 10. gradus. ſuppoſito ẽt ꝙ habit⁹ habens ens creatũ ꝑ obõ hẽat duodecim demr̃atiões: qð eſt poſe. cũ ergo ſm ipm per aliã ⁊ aliaꝫ demõſtrationẽ acquirat̃ ali⁹ ⁊ alius gradus in habitu vt ipſe dicit. ſequit̃ ꝙ iſte habit⁹ qui hꝫ. 12. gradus eẽt ꝑfectior habitu qui nõ hꝫ niſi. 10. gradus. hoc ipſe reputat incõueniens. ergo ⁊c̃. Et ideo ꝑ me ⁊ pro ipſo ſoluo negando ꝯñam. nec ꝓbõ valet. nã gradus q ſunt in habitu hñte deũ ꝑ obõ ſunt alteri⁹ rõnis ab illis q ſunt in hitu hñte ens creatuꝫ ꝑ obõ. ⁊ ideo nõ poſſunt adequari. ¶ Cõfirmat̃ iſta ſolutio. ponat̃ ꝙ ſuba hẽat. 10. gradus. ⁊ ponat̃ ꝙ de⁹ in infinitũ intẽderet albedinẽ: nũqꝫ tñ albedo eẽt ꝑfectior nec eque ꝑfecta ſicut ipſa ſuba. ita in propoſito. ⁊ ideo iſta rõ hꝫ mĺtos manifeſtos defect⁹. Primo. qꝛ facit ꝯtra eũ. qð eſt maximus defectus in quocũqꝫ. ſcðo qꝛ arguerẽ per rõnẽ ſuã ꝙ de⁹ poſſet facere ꝙ albedo eſſet perfectior ipſa ſuba. cũ deus in infinitum poſſit ipaꝫ albedinẽ intendere ſucceſſiue. Terti⁹ defect⁹ eſt. qꝛ ſua rõ peccat per fallaciã nõ cãe vt cauſe. putat. n. eẽ cauſaꝫ illud qð adducit. quod tamen non eſt. vt declaratũ eſt in ſoluendo.

Opinio Aureoli

Ideo eſt Alia opinio Aureoli qui põit ꝙ vnitas ſcie eſt vnitas nũeralis cuiuſdã totalitatis reſultans ex ꝯiunctiõe ꝑticulariũ habituũ reſpiciẽtiũ diuerſas ꝯclõnes. ita ꝙ dicit ꝙ diſtinctio in habitib⁹ nõ eſt ex diſtinctione ſpecifica oboꝝ. nã alr̃ inũerabiles habit⁹ phĩe nobis deficerẽt. cũ innumerabiles ſint ſpẽs de qb⁹ nõ habem⁹ demr̃atiões. hoc aũt reputat incõueniẽs. ⁊ manifeſte falſuꝫ.

Iſta etiã Opĩo nõ placet mihi. nã tũc ſeqret̃ ꝙ nũqꝫ aliqs hit⁹ ſcientificus poſſet in nobis agñari. cũ vnitas totalitatis nũqꝫ ſit niſi ex ꝯiunctiõe oĩum partiũ ſicut pꝫ de domo. vt exẽplificat ꝓ ſe. hoc aũt eſt manifeſte falſuꝫ. ¶ Ꝑ. rõ ſua facit ꝯtra eũ. nã ſi vnitas hit⁹ reſultat ex cõiunctiõe ꝑticulariũ hituũ. ſeqt̃ ꝙ inumerabiles ꝑticulares hit⁹ nobis deficiãt. qð ipẽ reputat icõueniẽs. Et iõ ꝓ me. ⁊ ꝓ eo dico ꝙ ſicut nõ hẽo ꝓ icõueniẽti ꝙ inumerabiles demõſtratiões nobis ðficiãt in phĩa. ſic nõ hẽo ꝓ icõueniẽti ꝙ inumerabiles hit⁹ ſpecifice diſtincti in phĩa nobis deficiãt.

Opio Sco. ⁊ ꝓpa

Et iõ Omiſſis his duabus opionibus eſt alia opinio doctoris ſubtilis Scoti cũ qua me teneo qui ponit ꝙ cũ habit⁹ intellectus ſit quedã q̃litas gñata ex frequẽti cõſideratiõe. vel vna ꝑfecta iclinãs ad cõſimilẽ ſpeculationẽ reſpectu ꝓprij obi a quo gignit̃ põt poni duplex habit⁹. vnus ꝓprius qui formaliter iclinat ad ſpeculatiõeꝫ obi tãqꝫ nãlis eius ſiĺitudo ex eius ꝯſideratiõe derelicta. Alius eſt habitus cõis qui virtualiter iclinat ad ſpeculationeꝫ alterius in quo obm aliqð virtualiter ꝯtinet̃. Primo habitui corrñdet vnitas ſpecifica que diſtinguitur ex ſpecifica diſtintione oboꝝ in ordine ad aliqꝫ paſſionẽ demõſtrãdaꝫ. Scðo vero corrñdet vnitas gñis. ita ꝙ ſic imaginor de iſta ꝯcluſione ꝙ quot ſunt oba ſpecifice diſtincta ſcita formaliter in phĩa. tot ſunt habit⁹ phyſici ſpecifice diſtincti. qui tñ oẽs ſub vno habitu gñali ꝯtinent̃. Vñ licet ſint ſcita oĩa virtualr̃ in notitia ſubi cõmunis ⁊ ꝑnꝝ. tñ ſciunt̃ formalr̃ ꝑ ꝓpriã. ⁊ ſpecialeꝫ demõſtrationẽ. Hec aũt opĩo ſic ꝓbat̃. actus ſpeculãdi circa diuerſa oba ſpecifice diſtincta ſunt ſpecifice diſtincti. ergo ⁊ eoꝝ habit⁹ per iſtos actus a gñati. ꝯña tꝫ. qꝛ habit⁹ per act⁹ diſtinguunt̃. hoc ẽt pꝫ in habitib⁹ moralibus. añs ꝓbat̃. naꝫ maior eſt diſtincto actuũ ſpecifice diſtinctoꝝ q̃ꝫ actuũ eiuſdẽ obi. ſꝫ illi qui ſunt eiuſdeꝫ obi diſtinguunt̃ nũeraliter. ergo ⁊ alij pluſqꝫ nũeraliter. ſꝫ diſtinctio maior q̃ꝫ numeralis eſt diſtinctio ſpecifica vel maior. ergo ⁊c̃. ¶ Cõfirmat̃. qꝛ demõſtratio cãt ſciam. ergo alia ⁊ alia demõſtratio cãt aliã ⁊ aliã ſcientiam. non ideꝫ addit̃ vtrobiqꝫ. ergo ſequitur h̄ de iſto.

Quantum Ad ſcðm hui⁹ ꝑmi articuli vbi erãt videndũ. quot modis aliqd põt ſciri dico duo puncta. Primus eſt ꝙ aliqd põt ſciri vel intelligi quadrupliciter. Iuxta qð pono tres ꝯcluſiões negatiuas. ⁊ vnã affirmatiuã.

pᵃ ꝯ̊

¶ Prima ꝯclõ eſt iſta. ꝙ perfectiſſima notitia nõ põt hẽri de aliq̊ in reſpectu ad aliud. Hoc ꝓbat̃. nã notitia reſpectiui p̃ſupponit notitiã abſoluti. ſꝫ ꝑfectiſſima notitia nullã aliã p̃ſupponit. ergo ⁊c̃. maior pꝫ. qꝛ ſicut res ſe habet ad eẽ ita ad itelligi. ſꝫ eẽ reſpectiui p̃ſupponit eẽ abſoluti. ergo ⁊c̃.

2ᵃ ꝯ̊

¶ Scða ꝯclõ eſt iſta. ꝙ ꝑfectiſſima notitia ſiue cognitio non põt haberi de aliquo ſub rõne paſſionis. Probat̃. qꝛ notitia paſſiõis p̃ſuppõit notitiã ſubi. ergo ⁊c̃.

3ᵃ ꝯ̊

¶ 3ª ꝯ̊ eſt iſta perfectiſſima cognitio ſiue notitia nõ põt haberi de aliquo in cõmuni. Probat̃. nam ꝑfectiſſima notitia alicuius nõ ſtat in vĺi nec in confuſo. ſed notitia in cõmuni eſt vĺis ⁊ confuſa. ergo ⁊c̃.

4ᵃ ꝯ̊

¶ Quarta ꝯ̊ affirmatiua eſt hec. notitia habita de aliquo ſcðm rõnẽ eius formalẽ ⁊ quiditatiuaꝫ eſt ꝑfectiſſima cognitio ⁊ ſcia nobiliſſima. Probat̃. qꝛ illa cognitio ſcðm quã habetur ꝑfectiſſimus conceptus rei eſt ꝑfectiſſima. ſed cognitio qua cognoſcitur aliquid in ſuo cõceptu quiditatiuo eſt h̊. ergo ⁊c̃. ꝓbatur minor. qꝛ cognitio diffinitiua eſt cognitio perfectiſſima. ¶ Confirmatur. qꝛ ille conceptus nullum alium preſupponit. ergo ⁊c̃.